

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/5/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200221
Dátum vydania rozhodnutia: 17.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2015200221.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Marty Molnárovej, v právnej veci žalobcu: GEO INDUSTRIA, s.r.o., so sídlom Pažitná 1015/25, Sereď, zastúpeného spoločnosťou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100307/1/19573/2015/13997 zo 16. januára 2015, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/31/2015-58 z 21. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/31/2015-58 z 21. júna 2016 p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 181,90 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Rozsudkom č. k. 20S/31/2015-58 z 21. júna 2016 Krajský súd v Trnave podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 1100307/1/19573/2015/13997 zo 16. januára 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutím č. 1100307/1/19573/2015/13997 zo 16. januára 2015 žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 9211302/5/4603956/2014/Vesk z 13. októbra 2014 o uložení pokuty podľa § 155 ods. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z. z.“) vo výške 1.001,60 eura za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. e) zákona č. 563/2009 Z. z., ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie jún 2013 nesprávne uviedol výšku nadmerného odpočtu (10.802,31 eur).

Krajský súd dospel k záveru, že správca dane vydal rozhodnutie o pokute skôr, ako nadobudlo

právoplatnosť rozhodnutie zo 4. apríla 2014 o vyrubení rozdielu dane za zdaňovacie obdobie jún 2013. Krajský súd poukázal na to, že podľa žalovaného uvedené rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane nadobudlo právoplatnosť dňa 22. apríla 2014, nakoľko odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu nebolo správcovi dane doručené spôsobom a v lehote podľa ustanovení § 13 ods. 5, § 33 ods. 2 a § 27 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z. z., pričom na túto skutočnosť správca dane nebol povinný daňový subjekt upozorniť. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/30/2015 z 29. februára 2016 (právoplatný dňa 9. marca 2016), ktorým krajský súd žalovanému Daňovému úradu Trnava uložil povinnosť konať a rozhodnúť podľa § 73 ods. 1, resp. ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o odvolaní žalobcu vo veci vedenej pod č. 9201401/5/892075/2014/Jan zo 4. apríla 2014 do 60 dní. V odôvodnení rozhodnutia súd konštatoval, že žalovaný neakceptovaním odvolania žalobcu, ktoré bolo vykonané elektronickými prostriedkami (hoci nie na adresu elektronickej podateľne) a dostalo sa do jeho dispozície, postupoval v rozpore so základnými zásadami daňového konania a Ústavou Slovenskej republiky.

S poukazom na citovaný rozsudok krajský súd dospel k záveru, že žalobca podal proti rozhodnutiu správcu dane č. 9201401/5/892075/2014/Jan zo dňa 4. apríla 2014 o vyrubení rozdielu dane za zdaňovacie obdobie jún 2013 v zákonnej lehote odvolanie (doba podania odvolania nebola v konaní sporná) s odkladným účinkom. Následne správca dane vydal preskúmané rozhodnutie o pokute skôr, ako nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie zo 4. apríla 2014 o vyrubení rozdielu dane za zdaňovacie obdobie jún 2013.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu a žalobu zamietol. Uviedol, že krajský súd nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že žalobca nepodal opravný prostriedok (odvolanie) proti rozhodnutiu o vyrubení rozdielu dane. Odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu o vyrubení rozdielu dane v emailovej podobe bolo doručené zamestnancom správcu dane na ich služobné emailové adresy, teda nie na adresu elektronickej podateľne v zmysle § 27 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z. z. Správca dane predmetné podanie neakceptoval ako odvolanie doručené v súlade so zákonom a mal za to, že rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane nadobudlo právoplatnosť uplynutím lehoty 15 dní odo dňa jeho doručenia, t. j. dňa 22. apríla 2014.

Podľa názoru žalovaného Krajský súd v Trnave v uznesení č. k 20S/30/2015-55 z 29. februára 2016 v rozpore s ustanovením § 14 ods. 1 a § 13 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z. z. vyslovil, že adresa, na ktorú žalobca svoje odvolanie doručoval, nebola svojvoľne zvolenou adresou na veci nezainteresovaného subjektu, či orgánu, ale bola pracovnou adresou zamestnancov žalovaného, ktorým boli skutočnosťami súvisiace s podaním vykonaným žalobcom zrejme a nič im nebránilo odosielateľa obratom o správnej adrese upovedomiť, prípadne podanie preposlať na správnu adresu. Súd vyslovil, že striktný postup, ktorý aplikoval žalovaný voči žalobcovi napriek tomu, že odvolanie žalobcu sa dostalo do jeho dispozície, nemožno vyhodnotiť ako správny, ktorý by bol v súlade s princípom právnej istoty, ktorá sa od rozhodovania orgánov verejnej moci i pri aplikácii práva očakáva.

Žalovaný uviedol, že spôsob doručenia, ktorý krajský súd v danom prípade aproboval, by mal za následok situáciu, kedy by prakticky ktokoľvek (osoba odlišná od daňového subjektu alebo jeho splnomocneného zástupcu) mohol zaslať z akejkoľvek emailovej adresy podanie na pracovnú adresu zamestnancov správcu dane - teda by sa nevyžadovali žiadne ochranné prvky stanovené zákonom - správca dane by takéto podanie akceptoval a začal by vo veci konať so všetkými procesnými i hmotnoprávnymi následkami.

S poukazom na uvedené preto žalovaný zastáva názor, že rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane zo dňa 4. apríla 2014 nadobudlo právoplatnosť dňa 22. apríla 2014 a v danej situácii daňový poriadok ustanovením § 155 ods. 1 písm. f) priamo zaväzuje správcu dane uložiť sankciu, a preto žalované rozhodnutie nemohlo byť vydané predčasne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na rozhodnutie č. k. 20S/30/2015-55 z 29. februára 2016, ktorým Krajský súd v Trnave zaviazal Daňový úrad Trnava konať a rozhodnúť o odvolaní žalobcu proti

rozhodnutiu o vyrubení rozdielu dane č. 9201401/5/892075/2014/Jan zo 4. apríla 2014. Týmto rozhodnutím Krajský súd v Trnave potvrdil, že rozhodnutie Daňového úradu Trnava o vyrubení rozdielu dane nie je právoplatné a o odvolaní žalobcu je potrebné riadne rozhodnúť.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia verejného rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1, 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správca dane, o uložení pokuty podľa § 155 ods. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 563/2009 Z. z. vo výške 1.001,60 eura za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. e) zákona č. 563/2009 Z. z., ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie jún 2013 nesprávne uviedol výšku nadmerného odpočtu (10.802,31 eur).

Krajský súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie o uložení pokuty bolo vydané predčasne, nakoľko rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 9201401/5/892075/2014/Jan zo 4. apríla 2014 o vyrubení rozdielu dane za zdaňovacie obdobie jún 2013 (ktoré tvorilo podklad pre vydanie preskúmaného rozhodnutia o uložení pokuty) nenadobudlo právoplatnosť. Podkladom pre prijatie tohto záveru bolo pre krajský súd právoplatné uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/30/2015 z 29. februára 2016, ktorým bola Daňovému úradu Trnava uložená povinnosť konať a rozhodnúť podľa § 73 ods. 1, resp. ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o odvolaní žalobcu vo veci vedenej pod č. 9201401/5/892075/2014/Jan zo 4. apríla 2014 do 60 dní.

Podľa § 154 ods. 1 písm. e) zákona č. 563/2009 Z. z. správneho deliktu sa dopustí ten, kto uvedie v daňovom priznaní alebo dodatočnom daňovom priznaní daň, ktorá je nižšia ako daň, ktorú mal v daňovom priznaní uviesť.

Podľa § 155 ods. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 563/2009 Z. z. správca dane uloží pokutu vo výške rovnajúcej sa súčínu trojnásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky a sumy, o ktorú správca dane zvýšil rozhodnutím vydanom vo vyrubovacom konaní daň uvedenú v daňovom priznaní alebo dodatočnom daňovom priznaní alebo zaplatenú podľa osobitných predpisov bez podania daňového priznania, za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. e) a f).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trnave a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Najvyšší súd sa s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave v celom rozsahu stotožňuje a považuje právne posúdenie veci krajským súdom za správne, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dopĺňa nasledovné.

Je nepochybné, že skutočnosť, či sa daňovník dopustí správneho deliktu, musí byť vyslovená právoplatným rozhodnutím. Až na jeho základe možno vydať rozhodnutie o uložení pokuty.

Nakoľko v zmysle uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/30/2015 z 29. februára 2016 bola Daňovému úradu Trnava uložená povinnosť konať a rozhodnúť podľa § 73 ods. 1, resp. ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu č. 9201401/5/892075/2014/Jan zo 4. apríla 2014, nemožno toto rozhodnutie považovať za právoplatné. Následne v prejednávanej veci nemožno prijať iný záver, ako prijal prvostupňový súd, a teda, že rozhodnutie o uložení pokuty bolo vydané predčasne, na základe neprávoplatného rozhodnutia o vyrubení rozdielu dane za zdaňovacie obdobie jún 2013.

Právoplatným uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/30/2015 z 29. februára 2016 bol prvostupňový súd v prejednávanej veci viazaný, a to bez ohľadu na to, či s jeho výrokom a právnym posúdením veci súhlasí.

Rovnako aj najvyšší súd poukazuje na právoplatné uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/30/2015 z 29. februára 2016, ktoré v prejednávanej veci neumožňuje dospieť k inému záveru, k akému dospel prvostupňový súd, teda že preskúmané rozhodnutie o uložení pokuty je vydané predčasne, nakoľko pre jeho vydanie nie sú splnené zákonné podmienky.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Na záver považuje ešte najvyšší súd za potrebné uviesť, že aj napriek tomu, že odvolanie žalobcu proti rozsudku krajského súdu bolo podané dňa 19. augusta 2016, t. j. odvolacie konanie bolo začaté už za účinnosti Správneho súdneho poriadku, postupoval odvolací súd podľa ustanovenia § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku z dôvodu, že rozsudok krajského súdu ešte nenadobudol právoplatnosť, a preto neboli splnené podmienky pre konanie o kasačnej sťažnosti podľa Správneho súdneho poriadku. Pre úplnosť najvyšší súd poznamenáva, že žalovaný podal proti rozsudku krajského súdu okrem odvolania aj kasačnú sťažnosť (s identickým obsahom ako odvolanie), najvyšší súd však z uvedených dôvodov považoval kasačnú sťažnosť za bezpredmetnú a za účinný opravný prostriedok proti rozsudku krajského súdu považoval vzhľadom na právnu úpravu a skutkový stav podané odvolanie, ktoré v tomto konaní prejednal.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení § 224 ods. 1 a s 246c ods. 1 OSP tak, že žalobcovi ich náhradu priznal, pretože bol v tomto konaní úspešný.

Trovy odvolacieho konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby: vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 14. septembra 2016, vo výške 143 eur podľa § 11 ods. 4 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom v čase vykonania právneho úkonu, spolu s prislúchajúcou paušálnou náhradou výdavkov vo výške 8,58 eur podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky. Keďže právny zástupca žalobcu je platiteľom dane z pridanej hodnoty, podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky sa prizná odmena a náhrady zvyšujú o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, teda o sumu 30,32 eur. Celkové trovy poskytnutej právnej pomoci, ktoré v tomto konaní najvyšší súd priznal žalobcovi, predstavujú sumu 181,90 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.